

Stavkajoče Murine šivilje: "Čeprav nismo izobražene, nismo neumne"

Zaradi vedno večje negotovosti, kaj bo z njimi, so pred tovarno Mura v Murski Soboti in njenim obratom v Ljutomeru včeraj zjutraj zaposleni spontano začeli stavko

BRANKO ŽUNEC

Včeraj zjutraj kmalu po 6. uri so se na dvorišču pred glavnim vhodom v tovarno Mura v Murski Soboti začeli na nenapovedanem protestnem shodu zbirati delavke in delavci, ki bi morali delati za nemškega partnerja Boss, in preprečili, da bi v podjetje vstopili Murini člani uprave in drugi vodstveni delavci. Pridružili so se jim nekateri zaposleni, ki so na čakanju, delavci Muralista, skupaj je začelo stavko nekaj sto ljudi.

Pobudnik skrajne oblike delavskega nezadovoljstva v našem največjem modnem oblačilnem podjetju Mura, ki naj bi mu bil usojen stečaj, je bil - kot je tudi sam izjavil - upokojeni Murin mehanik **Janez Cör**, ki je več kot 21 let preživel v tovarni. Prihajajoče na delo je pri vratarnici dočakal z besedami: "Ne delajte več! Ne pustite se več zabavati!" Včerajšnje nezadovoljstvo pred Muro v Murski Soboti in njenim obratom Moška oblačila v Ljutomeru, kjer je skupaj zaposlenih okrog 3300 ljudi, naj bi bila po nekaterih razlagah podžgala stavka zaposlenih prejšnji teden v Gorenju. S protestniki se je najprej skušal pogovoriti član uprave za kooperacijo in proizvodnjo **Dušan Gomboc**, a so ga pogosto prekinili z žvižgi in vzkliki nezadovoljstva. "To, kar delate, ni dobro. Jutri bomo ostali brez dela. Komaj v petek (18. septembra, op. pis.) ob 15. uri smo dobili pisno zagotovilo vlade, da bo podprla projekt ohranitve zdravega jedra Mure. Vsi podatki kažejo na to, da so se problemi v Muri začeli že pred desetimi leti in jih ni preprosto rešiti. Obdržati skušamo čim več zaposlenih," jih je skušal pomiriti Gomboc. Z vseh strani so padale hude in glasne kritike in obtožbe države, vlade, Murinih lastnikov, vod-

stva podjetja in Murinega sindikata.

Svetovalci zato, da bi se predsednik uprave "opral krivde"?

Predsednik sindikata **Drago Forjan**, ki naj bi bil po razlagah nekaterih delavk izjavil, da dokler bo na tej funkciji, v podjetju ne bo stavke - zaposleni so zato včeraj tudi zbirali podpise za njegov odstop -, še je branil z besedami: "Sindikat je bil vedno za pogovor in za rešitev Mure, na kar smo opozarjali na sejah sveta delavcev in v nadzornem svetu. Zadeva pa je prišla tako daleč, kot je prišla, in me preseneča." Pribil je, da nima nobenega razloga za to, da bi odstopil.

Murine šivilje so na protestnem shodu potožile, da so bile od predpostavljene pogosto poniževane, da so se večkrat iz njih norčevali in jim lagali ter da so imele mizerno nizke plače ves čas zato, ker se je sindikat tako izpogajal na račun njihove nizke izobrazbe. "Čeprav nismo izobražene in nimamo šol, to še ne pomeni, da smo neumne," so poudarile in dodale, da jim še vedno niso izplačali letošnjega regresa za letni dopust, da se boji jo, da bodo ostale brez odpravnin, da so o celotnem dogajanju v Muri slabo obveščene in da so lastniki v Mursko Sobotu na položaj predsednika uprave pripeljali ljudi od drugod oziroma da domači kader ni bil sposoben za vodenje podjetja. "Mura je plačevala drage svetovalce, ki so jih predsedniki uprav najemali zato, da bi se oprali lastne krive, ker sami niso bili sposobni voditi Mure. Mura še vedno pripada nam, zaposlenim."

Zahtevale so, naj se za nastali položaj ugotovi odgovornost **Darje Odar**, ki v podjetju vodi kadrovsko politiko, in mag. **Cvetke Peršak**, delavske direktorice in članice uprave. Tako kot Forjana so tudi **Jožeta Turkla**, sekretarja območne organizacije ZSSS Pomurja in predsednika sindikata tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije Slovenije (STUPIS) - ta je s predstavniki delavcev tudi oblikoval stavkovne zahteve in se je z njimi javno solidariziral - stavkajoči pred Muro izžvižgali.

Prokurist **Zdenko Podlesnik** je - kot je pojasnil, je svojo včerajšnjo dopoldansko odsotnost iz Murske Sobotne napovedal že prejšnji teden - oce-

nil, da "protestni shod in preprečitev dela v družbi Mura in partnerji nikakor nista dobra. V petek smo obvestili vodstvo Bossa o sklepu vlade, kar pozitivno sprejelo. Bojim se, da bo shod zaposlenih možnosti za rešitev dobrih tisoč delovnih mest v Murski Soboti resno ogrozil. Pozivam vse sodelavce, da ohranimo trezno glavo. Ne bi rad primerjal Mure z Gorenjem, vendar smo se pri nas trudili v bistveno težjih razmerah, da bi zagotavljali plače in vse drugo. Res nam ni uspelo izplačati regresa. Edina pogodba o svetovanju, ki sem jo podpisal, pa je bila s firmo Huber, d.o.o., ne s **Francem Hubrerjem**, za kar sem dobil soglasje nadzornega sveta, in to delo je bilo opravljeno."

S svetovanjem v Muri od 2003 se ukvarjajo kriminalisti

Podlesnik je dodal, da se z ugotavljanjem, kako je bilo s svetovanjem in pogodbami za to delo v Muri od leta 2003, ukvarjajo kriminalisti, ki so tudi z njim opravili razgovor. Na vprašanje, kdaj se bo srečal s stavkajočimi, je prokurist odgovoril, da je vedno pripravljen na "kulturni pogovor", in napovedal, da bo stavkovne zahteve obravnavala in se do njih opredelila oziroma nanje odgovorila Murina uprava.

Med zahtevami, ki jih je na shodu prebrala **Cvetka Sukič**, so: odstop obstoječega in konstituiranje novega nadzornega sveta z novo upravo, ki mu bo vlada zaupala denarno pomoč za reševanje nastale situacije; da se malim delničarjem zagotovi predstavnik v nadzornem svetu; nepreklicni odstop izvršnega odbora sindikata Mure. Izrekli so tudi nezaupnico predsedniku ZSSS **Dušanu Semoliču** in vodstvu STUPIS. "Zahtevamo, da se ponovno vzpostavi soupravljanje delavcev v skladu z zakonodajo, trenutno nam je to onemogočeno pri sprejemanju odločitev."

V Muro je včeraj popoldne prišel tudi **Tomaž Kuntarič**, direktor Soda, 12,23-odstotnega lastnika Mure, in se s predstavniki zaposlenih pogovarjal o nastalih razmerah in njihovih stavkovnih zahtevah. Pred prihodom v Mursko Sobotu je izrazil zaskrbljenost nad "dogodki v Muri v trenutku, ko so že

pripravljene vse podlage, skupaj s sklepom vlade 18. septembra o ohranitvi proizvodnje in s tem čim večjega števila delovnih mest. S tem sklepom je vlada Sodu naložila, da podpre ohranitev proizvodnje v realnem obsegu z izdajo poroštev družbi Mura in partnerji, d.o.o., za namen zagotavljanja obratnih sredstev, v skupni višini do 5 milijonov evrov, ob tem, da si Sod zagotovi ustrezen nadzor nad porabo teh sredstev.“

Minister Lahovnik: Nevarnost odpovedi poslov, ki jih skuša rešiti Sod

Ob protestu zaposlenih v Muri je minister za gospodarstvo dr. **Matej Lahovnik** izrazil zaskrbljenost. Po njegovem mnenju razmere v podjetju "odražajo stisko in negotovost zaposlenih v družbi. Posebno skrb zbuja to, da je do prekinitve proizvodnje prišlo v trenutku, ko se vsaj za del zaposlenih ponuja možnost ohranitve delovnih mest. Bojim se, da bi daljša prekinitve proizvodnje lahko pomenila nevarnost odpovedi tistih poslov, ki jih skuša s svojo aktivnostjo rešiti Sod," je izjavil Lahovnik. Spomnil je na petkov vladni sklep o namenu ohranitve čim večjega števila delovnih mest in opozoril na projekt začetne investicije v Murin obrat v Ljutomeru. V zvezi s tem se je tuji investitor iz Švice, Unicut AG, prijavil na javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v letu 2009, ki ga v okviru ministrstva izvaja Javna agencija za podjetništvo in tuje neposredne investicije. Investitor bo predvidoma v treh letih po zaključku investicije zaposlil 180 novih delavcev za proizvodnjo usnjenih sedežnih garnitur. V kasnejši fazi bi investicija v Ljutomeru lahko pomenila širitev na podporne dejavnosti, kot so skladiščenje dobavnega materiala in tudi končnih izdelkov ter skupni razvoz po vsem svetu za vsa podjetja. Unicut AG je lastnik podjetij v Sloveniji, kot je Boxmark Leather, d.o.o., v Srbiji in na Hrvaškem.

Murine šivilje so na protestnem shodu potožile, da so bile od predpostavljene pogosto poniževane, da so se večkrat iz njih norčevali in jim lagali ter da so imele mizerno nizke plače ves čas zato, ker se je sindikat tako izpogajal na račun njihove nizke izobrazbe. (Igor Napast)

Župan Štihec: Zakaj vlada ne ravna bolj tankočutno?

Župan mestne občine Murska Sobota **Antona Štihec** se sprašuje, "zakaj vlada kot delni solastnik giganta pomurskega gospodarstva ne obravnava bolj tankočutno, toliko bolj, ker je z njim povezano vsako četrto gospodinjstvo". Mestni svet je na problematiko opozoril že 31. januarja lani ter 23. aprila in 16. julija letos. Vlado in pristojno ministrstvo so k hitrejšemu ukrepanju pozvali poslanci, župani, gospodarstveniki in vodstvo Mure 24. decembra lani, poziv so 8. januarja letos poslali ministrstvu Lahovniku in premieru Pahorju. "Dolej je država preko javnih občil iskala potencialne rešitelje, sama pa ni pripravila niti enega scenarija rešitve. 13. julija sem javno predstavil poziv vladi s preko 20 predlogi ukrepov, vendar pristojni na to še niso odgovorili."

Kuntarič: Rešitev je v družbi Mura in partnerji

Kar dobri dve uri je direktor Soda **Tomaž Kuntarič** včeraj po prihodu v Mursko Soboto porabil za to, da se je seznanil s stavkovnimi zahtevami Murinih delavcev in trenutnimi razmerami v podjetju. Ugotovil je, da o nekaterih težavah, o katerih so mu govorili predstavniki stavkajočih, sploh ni bil seznanjen. Prepričan je, da rešitve za staro Muro ni, ampak je rešitev v novi Muri oziroma v družbi Mura in partnerji. Delavce je pozval, naj prispevajo k vzpostavitvi nove družbe. Ta naj bi v prihodnjih dneh dobila nadzorni svet, ki naj bi ga sestavljali dva predstavnika Soda in predstavnik delavcev. Kuntarič je proti prisilni poravnavi, zanj sta najboljša možnost za Muro stečaj in čimprejše nadaljevanje proizvodnje v novi družbi. Stečaj hkrati pomeni, da lahko delavci iz tega naslova koristijo vse pravice oziroma ugodnosti, ki jim pripadajo po veljavni zakonodaji. (bž)